

Volikogu istung 16. 03. 2021

Istung toimus distantsilt nagu viimase aja trendid sunnivad.

Vabas mikrofonis, enne päevakorra kinnitamist, saime vallavalitsuse esindajatelt ülevaate Vallavalitsuse tegemistest eriolukorra (mis seaduse mõistes eriolukord ei ole) tingimustes. Ega siin suurt miskit teisiti pole kui mujal riigis – nõuded kõikjal sarnased. Nakatunute arv kasvab meilgi, kuid väga täpset statistikat isiku andmete kaitse põhimõtted ei luba ning sellest lähtuvalt ka mingeid järeldusi nt vanuserühmade lõikes jne, teha ei saa.

Seejärel võtsin sõna ja andsin üle ühe arupärimise. Kahjuks jällegi Patika külas teedega toimunu osas. Seekord siis võeti väidetavalt valla omandisse Sirmiku tee, üldse teadmata tee seisukorda.¹ Selle arupärimisega

saab

tutvuda

siin

<http://www.raekodanik.ee/download.php?c8535e5f3e5a7795139db62ea5220ef5>

Pärast vaba sõnavõttu asusime välja saadetud päevakorra projekti arutama. Mulle pakkus huvi, et miks ei olnud päevakorras erateede talihooldust puudutav eelnõu, mida komisjonis tutvustati ja millega oli kiire. Vallavalitsuse esindajatele oli samuti üllatus, et eelnõud päevakorras polnud ja esialgu ei osanud vastata ka volikogu töö eest vastutav volikogu esimees. Pärast pisukest kogumist puterdas midagi, et eelnõu olla olnud toores?! Kummaline selgitus, kuid mulje jäi, et volikogu esimees lihtsalt unustas. Loomulikult tema ego seda tunnustada ei luba. Päevakorda midagi lisada ei saa (küll ära võtta kui enamus nii otsustab) ja seega kinnitasime päevakorra sellisena nagu ta esitatud oli.

Esimese punktina „Rae valla teedevõrgu arengukava 2021 – 2031 I lugemine“.

Peab tõe le au andma, et valminud töö on päris hästi õnnestunud. Näpukaid ikka sisse tuleb ja need saavad loodetavasti ka menetluse käigus parandatud. Eriti ülevaatlik on selles arengukavas olukorda kirjeldav osa, aga ka suhteliselt hea on dokument ka kümne aasta tegevuskava vaatenurgast - mida on teede korrasolu tagamiseks teha vaja. Arutelu käigus pani imestama mõne tähtsa kolleegi täiesti asjatundmatud küsimused. Nt arengukava ja eelarvestrateegia omavahelise hierarhia teemal. Tundus, et üle viie aasta vallavanema ametit on ikka teadmised antud teemal täiesti puudutamata jätnud või siis tahab mees lihtsalt oma häält nautida. Olgu siis selle taustaks esitatud küsimused nii rumalad nagu nad on 😊. Isegi tänane vallavanem sai eelkäija küsimuse kahvatusest aru ja otsis delikaatselt sõnu, et lühidalt vastata nii loogiliselt teemal. Aga kordan siingi. Valdkondlik arengukava annabki ausa ülevaate antud valdkonnast. Antud juhul siis valla teedevõrgust ja selle olulistest osadest, olukorra hindamisele järgneb vajalike tegevuste nimekiri nii aja- kui rahateljel. Aeg on siin suhteliselt selgelt planeeritav, rahaline pool on ennustus tänaste maksumuste alusel. Seega on valdkonna arengukava järgnevate otsuste põhjendatud aluseks. Ta on tehtud kümneks aastaks, aga nagu iga arengukava, nii vaadatakse sedagi pidevalt üle ja täpsustatakse (ei ole kivisse raiutud). Üheks täpsustamise kohaks on eelarvestrateegia, mis haarab endas erinevad valdkonnad ja lisab selgema rahamõõde. Eelarvestrateegia on juba aluseks iga-aastase eelarve koostamisele. Seega kõik vajadused, mis fikseeritakse arengukavas, ei jõua ettenähtud parimal ajal kindlasti rahuldamiseni. Sõltub see mitmetest teguritest. Ilmselgelt on üheks põhiliseks raha. Seega planeerimise hierarhia on ikka – arengukava-eelarvestrateegia-eelarve. Kahju, et see teadmine pole siiani mõnele kohale jõudnud. Kokkuvõtteks – saame hea strateegiadokumendi kui spetsialistide (Teede Tehnokeskus) tööle lisame kohaliku teadmise (ja püüame poliitilist survet dokumendist eemale hoida).

Teiseks „2021. aasta noorte omaalgatusprojektide toetamise kord“. See samuti esimesel lugemisel. Tegemist riigiraha jaotamist reguleeriva korraga, aga arutelu tekkis siingi.

¹ Seda tões istungil ka teehoiuspetsialist “tee tuli vallale talvel ja lume alt polnud võimalik olukorda hinnata”

Kolmandaks oli päevakorras „Sõiduautode tasuta kasutusse andmine Tallinna Tehnikaülikoolile“.

Täpsemalt siis tegu kunagi CO-kvootide eest soetatud elektriautodega, mis tänaseks on valla tööks kõlbmatud. (Tagantjärele ja kõrvalmärkusena saab ka möönda, et need autod olid ebaõnnestunud investeering, kuid ilmselgelt positiivne oli, et sama investeeringuga kaeti riik laadijate võrguga.) Meie autod siis lähevad Tehnikaülikoolile, neist püütakse ehitada isesõitvad bussid ja anda need meile kasutamiseks. Eks see teema tõstatab palju küsimusi (ka volikogus oli), kuid samas eks läbi selliste katsetuste liigumegi edasi ja ehk kunagi jõuame sellele maale, et isesõitev buss on reaalne tarbeese, mitte nagu tänased prototüübid, millel juhti küll pole, kuid on operaator, kes niigi väikses bussis osa ruumi ära võtab.

Neljanda päevakorrapunktina oli menetluses „Rae valla koolieelses lasteasutuses lapsevanema poolt kaetava osa maksmisest ajutine vabastamine ja koolieelse eralasteasutuse ning lapsehoiuteenuse vanema poolt kaetava kohamaksu ajutine hüvitamine valla eelarvest“.

Seotud otseselt COVID 19 olukorraga. Mäletatavasti jäid lasteaiaid avatuks, kuid valitsus soovitas tungivalt lapsi siiski mitte lasteaeda viia. Mitmed omavalitsused reageerisid kohe ja kodushoidmise motiveerimiseks vabastati vanemad lasteaia kohatasu maksmisest. Seda mõtet kandis ka meie eelnõu. Sotsiaalmeedias ja eile ka volikogus arutati, et miks kuupõhine ja mitte päevapõhine lähenemine. Isiklikult toetan just kuupõhist, sest haiguse ennetuse mõttes mõjub kindlasti just see kui lapsi selle lukku keeramise ajal üldse lasteaeda ei viidaks. Kui hakatakse mõnel päeval viima ja mõnel mitte, siis on võimalused nakkuse levimiseks selgelt suuremad. Nii ka jäi ja volikogu võttis otsuse vastu.

Viidendaks oli päevakorras „Revisjonikomisjoni liikme vabastamine“.

Rutiin, kuid tekitas massilist arutelu. Tegelikult selline kunstlik punkt, sest seaduse kohaselt revisjonikomisjoni liige on vaba avalduse esitamisest järgmisel päeval. Selle avalduse põhjal volikogu otsuse tegemine on lausa rumal. Oletame, et enamus oleks vabastamise vastu hääletanud? Kas siis oleks Gerli Lehe pidanud jätkama oma tööd. Kahjuks ei saa sellistest põhitõdedest aru mõned ennast juristina tutvustavad inimesed.

Kuues päevakorrapunkt oli veelgi naljakam ja kandis pealkirja „Ekspertide kaasamine Rae valla revisjonikomisjoni töösse ja nende tasustamine“.

Komisjoni esimehe ettekandest saime teada, et ega tegelikult peale kontrollülesannete pealkirjade polegi ekspertidelt oodatava suhtes täpset töökirjeldust ???

Võis eeldada, et eesmärk on panna üks ekspert (vandeadvokaat oma ulmelise tunnitasega) hindama arenduslepingute juriidilist pädevust ja arendajate võrdset kohtlemist. Püüdsin küll selgitada, et Rae valla arenduslepingud on 2007 aastast oma elu elanud ja pideva täiustamisega jõudnud igati heale tasemele. Need lepingud oma juriidika osas on saanud hinnanguid kohtumenetluses, just seal saab nendele hinnangu juriidilises kontekstis. Seega pole nendele juriidilise hinnangu andmine revisjoni teema. Revisjoni teema on küll võrdse kohtlemise küsimus, kuid sellele ei suuda hinnangut anda ükski vandeadvokaat, sest siin tulevad mängu mitmed kõrvaltingimused/kohalikud eripärad/vms, mida kohaliku kogemusega advokaat lihtsalt hinnata ei oska või siis peab tegema hinnangu adekvaatsuse saavutamiseks hulga tunde tööd. Tunnihinnaga 125 euri, millele Rae valla kuluna lisandub sotsmaks. Eriti veel arvestades, et üks kontrollülesande komisjoni poolt määratud täitjatest on Lisandra Talving, kes on kogenud arhitekt ja töötanud Rae vallavalitsuses aastaid, omab ka seda kohalikku puudet, mis võimaldab võrdse kohtlemise osas põhjalikke analüüse teha. Lisaks oli just Talvingu kaasamine eksperdina jutuks eelmisel aastal, seega on tal ju valmidus tänagi. Veelgi kummalisemaks teeb olukorra asjaolu, et juhtiv kontrolör pakkus eksperti, kes aidanuks töö (19 lepingu analüüsi) ära teha tasuta. .

Eelnõus oli pakutud veel 2 eksperti, kelle ülesandeks oleks hinnangu andmine 2020 aasta eelarves olnud teehoidu puudutav analüüs. Tule taevas appi! Isegi nende lepingute ja täitedokumentide võrdlemisega, hankemenetluse üle vaatamisega jne ei suuda komisjon ise hakkama saada!

Tegin ettepaneku kolleegidele – mitte toetada eelnõud. Nagu oodata oligi, siis enamust kolleege jättis üleskutse külmaks, parteidistsipliin pidas ja jälle visati mingi kogus maksumaksja raha must auku.

Ja viimaseks – „Vaideotsus Rae Vallavolikogu 15.12.2020 otsusele nr 142 „Rae Vallavolikogu 20. oktoobri 2020 otsuse nr 133 „Korteriomandi avalikes huvides omandamine“ kehtetuks tunnistamine“ esitatud vaide lahendamiseks“.

See on selge, et see otsus tuli ära teha ja tehti. Teemaks oli siis eelmise aasta oktoobris tehtud otsus osta Rae koolimajas üks korter ja saada see maja 100% munitsipaalomandisse (kus ta oli ka eelmise sajandi üheksakümnendatel). Kuigi volikogu enamuse surve all kiideti heaks röövimisena kirjeldatavad tingimused, siis asi tehinguni ei jõudnud. Mitte vallast olenevatel põhjustel. Selles otsuses oli ka tähtaega tehingu hilisemaks tegemiseks. Niisiis tehinguni ei jõutud ja tähtaeg kukkus. Sellega olekski pidanud asi lõppema, sest otsus muutus juba tühiseks. Aga ei, meil tuli novembris päevakorda eelmist otsust tühistav eelnõu. Juba siis küsisin, et miks tühistada seda, mis juba on kehtivuse minetanud. Ega mingit selget vastust ei saanud ka siis, aga just novembris tehtud otsuse sõnastus tõi vaide. Ja volikogu pidi tegelema mõttetu looga edasi. Küsisin eilegi veel vallasekretärit üle – kas novembris oleks pidanud üldse oktoobri otsust tühistavat otsust tegema? Vastus oli selge – ei. Minu järelendus Kõivu üle mõtlemine (edvistamine?) viis meid teise poole esitatud vaideni ja järjekordselt aja raiskamiseni, mida normaalse asjaajamise puhul oleks saanud vältida.

Istungi üldine foon oli jätkuvalt selline, et kui rääkis keegi opositsiooni poolelt, siis oli volikogu esimehel pidevalt vaja märkuseid teha, kui aga nt küsimuse esitamise ajal vatras Võrklaev mitu minutit, siis nagu kõik OK. Või kui nt Velor Viitaki pilt ekraanil oli tume (tuled ilmselt toas ei põlenud), siis oli vaja sellest pikalt lobiseda, aga kui volikogu liikmed andsid märku, et Amburil kaamera väljas pool istungit, siis see läks sujuvalt kõrvust mööda. Saab väita, et tegelikult Amburit sellel ajal istungil polnud. Märkusena võib öelda, et teda polnud ka lõpu poole, kuid siis oli kaamera sees, kuid meest selle taga ei olnud. Vot selline on see volikogu juhtimise kultuur. Ja kui siis mõni opositsionäär (nt mina) vihastab ja räägib ka tuimalt vahele, siis on ikka väga halb. Kõiv peaks ikka tugevalt korrigeerima enda käitumist volikogu esimehena. Erapooletust ja võrdset kohtlemist on vaja hakata ka tegelikkuses praktiseerima, mitte sellest vaid lobisema.

Vot selline tore istung, mis lõppes täpselt AK ajaks. Hea seegi.